

ไม่สงวนสิทธิค่าปรับตามสัญญาจ้างก่อสร้างอาจต้องคืนค่าปรับ

บทนำ

วันนี้ผู้เขียนขอเสนอบทความที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการตรวจรับพัสดุหรืองานจ้างก่อสร้าง ซึ่งถือเป็นส่วนงานที่สำคัญส่วนหนึ่งของหน่วยงานราชการ ถ้าเจ้าหน้าที่ที่ตรวจรับพัสดุ มีความรอบรู้ ความรอบคอบในระเบียบกฎหมาย ก็จะเป็นอีกส่วนหนึ่งที่ช่วยรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ งบประมาณของแผ่นดิน จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้จะประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่มากก็น้อย

หลักการและเหตุผล

เจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งใด อาจต้องปฏิบัติหน้าที่ด้านการตรวจรับพัสดุหรืองานจ้างก่อสร้าง ฉะนั้นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบควรมีความรู้ในระเบียบการตรวจรับพัสดุในระดับหนึ่งเพื่อเป็นการป้องกันตนเองไม่ให้ถูกดำเนินการทางด้านวินัยหรือหน่วยงานของรัฐถูกผู้รับจ้างดำเนินการฟ้องร้อง อีกทั้งเป็นการรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรในองค์กรหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจเข้ามาศึกษาข้อมูล ได้ใช้เป็นแนวทางในการใช้ดุลพินิจในการทำงาน

เนื้อเรื่องบทความ

เทศบาลตำบล น. (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้ทำสัญญาว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ก. (ผู้ฟ้องคดี) ดำเนินการก่อสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก วันเริ่มต้นสัญญา ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ วันสิ้นสุดสัญญา ๒๘ มกราคม ๒๕๕๒ วงเงินค่าก่อสร้างจำนวน ๑,๒๔๕,๐๐๐ บาท กำหนดการจ่ายค่าจ้างแบ่งเป็น ๓ งวด ผู้ฟ้องคดีได้เริ่มเข้าทำงานก่อสร้างวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ ในระหว่างการก่อสร้างผู้ฟ้องคดีได้ประสบปัญหาการก่อสร้าง เนื่องจากเกษตรกรที่ปลูกข้าวในบริเวณสถานที่ก่อสร้างยังไม่ได้เก็บเกี่ยวผลผลิต ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือถึงเทศบาล น. เพื่อขอชะลอการก่อสร้างไว้ก่อนจนกว่าเกษตรกรจะเก็บเกี่ยวผลผลิตเสร็จ ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้ส่งมอบงานจ้างงวดที่ ๑ ในวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ เทศบาลตำบล น. ได้จ่ายเงินค่าจ้างงวดที่ ๑ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ โดยหักเงินค่าจ้างเป็นค่าปรับเอาไว้ และส่งมอบงานจ้างในงวดที่ ๒ ในวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ เทศบาลตำบล น. (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้จ่ายเงินค่าจ้างงวดที่ ๒ ในวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ โดยหักเงินค่าจ้างเป็นค่าปรับเอาไว้ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงได้มีหนังสือโต้แย้งค่าปรับงวดที่ ๒ ไปยังเทศบาลตำบล น. (ผู้ถูกฟ้องคดี) จากนั้นผู้ฟ้องคดีได้ส่งมอบงานจ้างงวดที่ ๓ ในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๒ เทศบาลตำบล น. (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้จ่ายเงินค่าจ้างงวดที่ ๓ ในวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ โดยหักเงินค่าจ้างเป็นค่าปรับเอาไว้ ซึ่งการหักค่าปรับทั้ง ๓ ครั้ง เทศบาลตำบล น. (ผู้ถูกฟ้องคดี) ไม่เคยมีหนังสือถึงผู้ฟ้องคดี เพื่อสงวนสิทธิค่าปรับเอาไว้ เพียงแต่มีหนังสือสงวนสิทธิทั้ง ๓ ฉบับส่งโดยทางไปรษณีย์ไปยังผู้ฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือไปยังเทศบาลตำบล น. เพื่อขอให้สอบสวนข้อเท็จจริงในการเบิกจ่ายเงินล่าช้าและขอให้คืนเงินค่าปรับ เทศบาลตำบล น. กลับเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คืนเงินค่าปรับพร้อมทั้งดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำวินิจฉัย

/ว่า...

ว่าหลังจากผู้ฟ้องคดีได้ส่งมอบงานงวดที่ ๑ ,งวดที่ ๒ และงวดที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดีได้เบิกจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีครบทั้ง ๓ งวด โดยได้หักเงินค่าปรับเอาไว้ทั้ง ๓ งวด ซึ่งแต่ละครั้งที่จ่ายเงินค่าจ้างในแต่ละงวด ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือโต้แย้งการหักเงินค่าปรับทุกครั้ง ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่ยินยอมที่จะเสียค่าปรับตามสัญญาจ้างที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะสามารถหักค่าปรับได้โดยไม่ต้องบอกสงวนสิทธิค่าปรับ และจากใบตรวจรับพัสดุในแต่ละงวดงาน คณะกรรมการตรวจการจ้างยืนยันว่า ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างงานในแต่ละงวดงานมีปริมาณและคุณภาพถูกต้องจึงสมควรจ่ายเงินค่าจ้าง โดยไม่ได้เสนอให้บอกสงวนสิทธิค่าปรับกรณีส่งมอบงานล่าช้าต่อผู้ถูกฟ้องคดี ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีไม่เคย มีหนังสือแจ้งสงวนสิทธิเรียกค่าปรับหลังสิ้นสุดสัญญาจ้างต่อผู้ฟ้องคดี แม้ผู้ถูกฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งสงวนสิทธิเรียกค่าปรับและแจ้งการปรับถึงผู้ฟ้องคดีจำนวน ๓ ฉบับ และผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือทั้ง ๓ ฉบับ กรณีดังกล่าวจึงไม่อาจถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้ปฏิบัติตามขั้นตอน วิธีการเกี่ยวกับการสงวนสิทธิการเรียกค่าปรับก่อนหรือในขณะที่รับมอบพัสดุตามข้อ ๑๒๗ วรรคห้า ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๓๕ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่อาจเรียกค่าปรับตามสัญญาอันเป็น เบี้ยปรับในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีส่งมอบงานล่าช้าตามมาตรา ๓๘๑ วรรคสามแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้นผู้ถูกฟ้องคดี จึงต้องคืนเงินค่าปรับในงวดที่ ๒ และงวดที่ ๓ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ และวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ อันเป็นวันที่ได้รับชำระค่าจ้างและถูกหักค่าจ้างไว้เป็นค่าปรับในงวดงานที่ ๒ และ๓ ตามลำดับ

สรุป

จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๓๐๗/๒๕๖๒ เห็นได้ว่าศาลปกครองได้วางบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการ กล่าวคือ การเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดจากการละเมิดกรณีเกิดอุบัติเหตุจากการทำหน้าที่ขับรถว่า เจ้าหน้าที่หรือพนักงานขับรถจะรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นเฉพาะเมื่อพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น แต่หากอุบัติเหตุเกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่อธรรมดา เจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จึงสอดคล้องกับหลักกรรมาภิบาลที่ว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และหลักความโปร่งใสในการพิจารณาโทษผู้กระทำความผิดอย่างยุติธรรม

หมายเหตุ อ้างอิงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๕๑๓/๒๕๖๒

จัดทำโดย ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม
กองการเจ้าหน้าที่
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
ผู้เรียบเรียง นายจิรัฏฐ์ รوبرัตน์ นิตกรปฏิบัติการ